

E m l é k o z t a t ó

a Konzultációs Bizottság 1968. január 17-én megtartott üléséről.

A Konzultációs Bizottság napirendjén szerepelt:

- az 1967. november 16-án NDK-ba kiutazott fiatalok munkába állításával, bérezésével, magatartásával és a követségen dolgozó megbízottak részéről történő ellenőrzéssel kapcsolatban eddig szerzett tapasztalatok;
- a Konzultációs Bizottság további tevékenységével kapcsolatos elgondolások.

- 1./ A Konzultációs Bizottság egyetért a Bizottság elnöke által adott tájékoztatással és értékeléssel. E szerint a kiutazott fiatalok többsége az Egyezményben foglaltak szerint állt munkába, az NDK-ban előre kijelölt vállalatoknál. A fiatalok zöme elégedett, jól érzi magát, szakmai fejlődésüket biztosítva látják és viszonylag gyorsan beilleszkedtek a vállalati kollektívákba, valamint megfelelő kapcsolatot tartanak fenn a lakhelyükön élő német lakossággal. Mindezen pozitívumok mellett a fiatalok munkába állásával, bérezésével és magatartásával kapcsolatban negatív jelenségek is tapasztalhatók:
 - a./ a különböző okok miatt fennálló összetételbeli eltérések következtében nem minden vállalatnál történt meg ezideig a szakképzett fiatalok szakmájuknak megfelelő munkába állítása;
 - b./ a több éves szakmai gyakorlattal rendelkező fiatalok egy részét néhány NDK vállalat teljesen kezdőként fogadta és állította munkába;
 - c./ nem minden NDK vállalatnál ismertették a szakképzetlen fiatalok betanulásának módját, e miatt a fiatalok egy része perspektívátlan;
 - d./ sok fiatalnak meglepetést okozott a fokozatos munkába állítás rendszere, az ezzel kapcsolatos bérezés, valamint a bruttó keresetből történő levonások nagyságrendje. Ezt elsősorban a kiutazott fiatalok nagymértékű illúziója és a tájékoztatás nem megfelelő mélysége eredményezte;
 - e./ a fiatalok zömének kedvezően megítélhető magatartása mellett előfordulnak negatív jelenségek is;
 - f./ a kedvezőnek ítéltetű elszállásolási körülmények mellett előfordulnak kifogásolható, vagy csak ideiglenesen elfogadható szálláshelyek is, nem teljesen lerendezett a szállásdíjak differenciálása;

- g./ több probléma merült fel a fiatalok részére, illetve az általuk hazaküldött csomagok feladása és vámolása terén, valamint a kiutazott fiatalok előzetes egészségügyi vizsgálatával kapcsolatban;
- h./ nem teljesen kialakult, illetve csak kialakulóban van az HDK vállalatok felé történő ellenőrzés módszere és a követségen dolgozó megbízottak hatásköre.

A Konzultációs Bizottság a fentiekből eredően:

- szükségesnek tartja, hogy a munkába állítással, a bérezéssel és elszállásolással kapcsolatos körülményeket a Munkaügyi Minisztérium a német féllel tárgyalja meg és kérje az e téren meglévő problémák megszüntetése érdekében az intézkedések sürgős megtételét;
- egyetért azokkal az intézkedésekkel, amelyeket folyamatba tettek a fiatalok magatartását befolyásoló körülmények megváltoztatása érdekében;
- szükségesnek tartja a követségen dolgozó illetékes munkatársak személyi megerősítését és az ellenőrzési tevékenységük előfeltételeinek javítását;
- megállapítja, hogy a különböző hírek és egyedi jelzések alapján eddig keltett "néha pánikszerű" hangulatnak nincs meg a kellő alapja, bár a negatív jelenségek, az előforduló problémák nehezítették az akció értékelését, a további szervező munkát. A felmerülő problémák ellenére az egész tevékenységet pozitívnak kell tekinteni, azonban nem szabad olyan illúziókat táplálni, hogy a munkacso-kooperáció jövőben teljesen probléma-mentesen oldható meg, ez az akció természetes velejárója.

/ A Konzultációs Bizottság elhatározta, hogy:

- a jövőben a Bizottság tagjai szorosabb együttműködést alakítanak ki, tapasztalataikról, az általuk összeállított jelentésekről kölcsönösen tájékoztatják egymást. Biztosítják, hogy a Bizottság elnökét a különböző csatornákon szerzett fontosabb értesülésekről tájékoztatják, az egyes problémák megoldása érdekében véleményét kikérik, az érdekelt szervektől e témával kapcsolatos kiutazásokat előre bejelentik;
- a munkacso-kooperációval kapcsolatos különböző problémák lerendezéséből a Bizottság tagjai, illetve az általuk képviselt szervek részt vállalnak és a jövőben mind az idehazai szervezés, mind a fiatalok NDK-beli körülményeinek megjavítása érdekében aktívan közreműködnek. Ennek érdekében a Bizottság napirendre tűzi az együttműködés konkrét módját és munkamegosztását.

pest, 1968. május 11.

Nagy Imre s.k.
miniszterhelyettes
a Konzultációs Bizottság Elnöke